

správy nemovitosti otcem a nemohou mu správu odníti, nemohou býti ani zodpovědni za nepořádné nebo nedbalé vedení této správy a zodpovědnost ta stíhá pouze zákonného jich zástupce samotného, který správu vede dle svého volného uvážení, pročez v tomto případě nepřichází v úvahu § 1311 obč. zák. Poukaz odvolacího soudu na ustanovení §u 1313 a) obč. zák., z něhož se snaží dovoditi ručení žalovaných za otcovo opomenutí, jest právně mylným, vždyť ustanovení to platí jen v poměru smluvním, tedy tam, kde někdo někomu na základě smlouvy jest k plnění zavázán, ve kterémžto případě ručí ovšem bezpodmínečně za vinu osob, jichž používá ku plnění smluvního závazku, neplatí však při závazcích z činu nedovoleného, jako v případě tomto. Ježto žaloba nesměruje proti otci žalovaných jako správci jejich domu, nýbrž proti nedospělým žalovaným samotným, bylo nutno jejich dovolání vyhověti, rozsudek odvolacího soudu změnit a žalobu jako bezdůvodnou zamítnouti.

Čís. 2392.

Obnova drobných zemědělských pachtů (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n.).

Příhlášku o obnovu pachtu jest podati tomu, kdo jest v době přihlášky knihovním vlastníkem propachtovaného pozemku.

(Rozh. ze dne 20. března 1923, R I 111/23.)

Marie S-ová měla pozemek č. kat. 94 v pachtu od velkostatku v L. V březnu roku 1921 koupili pozemek manželé Josef a Marie Š-ovi a dne 22. března 1921 bylo pro ně vloženo právo vlastnické. Příhláškou ze 16. září 1921 u ředitelství panství L. domáhala se Marie S-ová obnovy pachtu na tři roky. Soud první stolice obnovu pachtu povolil, vzav proti námitce velkostatku, že pozemek byl zcizen manželům Š-ovým, za prokázáno, že žadatelka o zcizení nevěděla. Rekursní soud k rekursu knihovního vlastníka obnovy nepovolil. Důvody: Jest zjištěno, že stěžovatelé koupili role čk. 94 kupní smlouvou ze 17. března 1921, a knihovní převod vlastnictví stal se 22. března 1921, tudíž ještě před vydáním zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n., o obnově drobných zemědělských pachtu. Ani dřívější vlastník, ani noví vlastníci nebyli povinni, by oznámili pachtýrce změnu vlastnictví. Kdyby dosavadní pachtýrka chtěla dosíci obnovy pachtu, byla by povinna, by učinila oznámení osobám, které toho času byly vlastníky pozemku (§ 1 zákona), což se však v tomto případě nestalo. Poněvadž tak neučinila, nemá nároku, by byl pacht obnoven.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs není odůvodněn. Nejvyšší soud sdílí právní názor soudu druhé stolice a poukazuje stěžovatelku na správné důvody rekursního soudu s dodatkem, že dle §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921,

čís. 313 sb. z. a n. pacht zemědělského pozemku se obnovuje na další 3 roky i proti vůli propachtovatele tím, že pachtýř včas a písemně oznámí propachtovateli nebo jeho hospodářské správě, že si pozemek na dále podrží v pachtu. Zákon při slově »propachtovatel« výslovně uvádí vlastníka a, pokud jde o podpacht, pachtýře, neponecháváje o tom pochybností, že »propachtovatelem« má býti vyrozumíván vlastník bez rozdílu, zda byl sám propachtovatelem či zda nabyl vlastnictví k propachtovanému pozemku od původního propachtovatele. Za vlastníka však vzhledem k předpisu Šu 431 obč. zák. dlužno pokládati vlastníka knihovního. V tomto případě byli v době oznámení stěžovatelky, že si pozemek na dále podrží v pachtu, vlastníky tohoto pozemku Josef a Marie Š-ovi, pročež nepadá na váhu, že teprve usnesením z 21. října 1922 bylo v pozemkové knize při vkladu práva vlastnického pro uvedené manžele poznamenáno, že vklad práva toho je proti státu bezúčinným a že pozemek č. k. 94 zabrán jest státem podle zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n. Stěžovatelka byla tedy povinna, by učinila oznámení, že si pozemek podrží dále v pachtu, nikoliv správě panství L., nýbrž manželům Š-ovým.

Čís. 2393.

Přerušení valutových sporů (nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n.).

Řízení dlužno přerušiti, třebaš tuzemský podnik vídeňské ústředny technicky samostatný, jinak však ve Vídni a z Vídně spravovaný, byl zapsán v rejstříku jako samostatný, byl-li obchod vyjednáván a uzavřen s vídeňskou ústřednou. Pohledávky z běžného účtu jest co do rozhodného dne 26. února 1919 posuzovati jednu každou zvlášť dle jich původního vzniku. Přerušiti jest řízení i ohledně příslušenství pohledávky.

(Rozh. ze dne 20. března 1923, R I 257/23.)

V rozepři Pražské filiálky Vídeňské banky proti Dru Maxu O-ovi, majiteli stejnojmenné firmy v Kraslicích, bytem ve Vídni, o zaplacení salda z běžného účtu, přerušil o d v o l a c í s o u d řízení dle nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n. D ů v o d y: Ze skutkových zjištění plyne, že podnik v Kraslicích byl sice podnikem odděleným, že však nešlo o samostatnou hospodářskou jednotku, a že poměr tohoto podniku vůči žalovanému byl podobný, jako poměr kraslické expositury banky ku žalobkyni. Tato expositura přijímala i částky, které docházely pro žalovaného v Kraslicích, vyplácela mu peníze, poukazovala je k jeho příkazu osobám třetím, a byly i akkreditivy expositurou banky převáděny bezprostředně na ni a přece nebyla samostatným, právním subjektem, nýbrž podléhala příkazům pražské filiálky banky, kteráž v tomto sporu proto také žalovala. Jak podnik žalovaného v Kraslicích, tak i expositura žalobkyně v Kraslicích byly pouze jakýmsi sprostředkovatelkami, které měly zjednodušiti obchodování. Pokud měla banka ve Vídni filiálku v Praze a exposituru v Kraslicích, vystupovala ve styku se žalovaným jako hospodářská jednotka, a nezáleží na tom, u které